

KESKI-SUOMEN KALATALOUSKESKUS RY
TUTKIMUKSIA/tiedonantoja 2025

Suonteen kalatalousalueen yhteislupatiedustelu 2020-2023

Keski-Suomen Kalatalouskeskus ry.
Saku Salonen

Sisällys

Johdanto.....	3
Aineisto- ja menetelmät	3
Tulokset.....	4
Vastaajien ikä	4
Pyyntiponnistus	4
Saalis	6
Kalastuksen kehitys ja tavoiteltu saalis	14

Johdanto

Suonteen kalatalousalueella on tehty vuosittainen kalastustiedustelu yhteislupa-alueelle, vuosina 2020-2023. Tiedustelu on tarkoitus toteuttaa myös jatkossa vuosittain ja se on osa kalatalousalueen kalakantojen ja kalastuksen seurantaa. Tämän hankkeen tarkoituksena on koostaa vuosien 2020-2023 tulokset yhteen. Suonteen kalatalousalue on saanut hankkeeseen avustusta kalastonhoitomaksuvaroista Pohjois-Savon ELY-keskukselta.

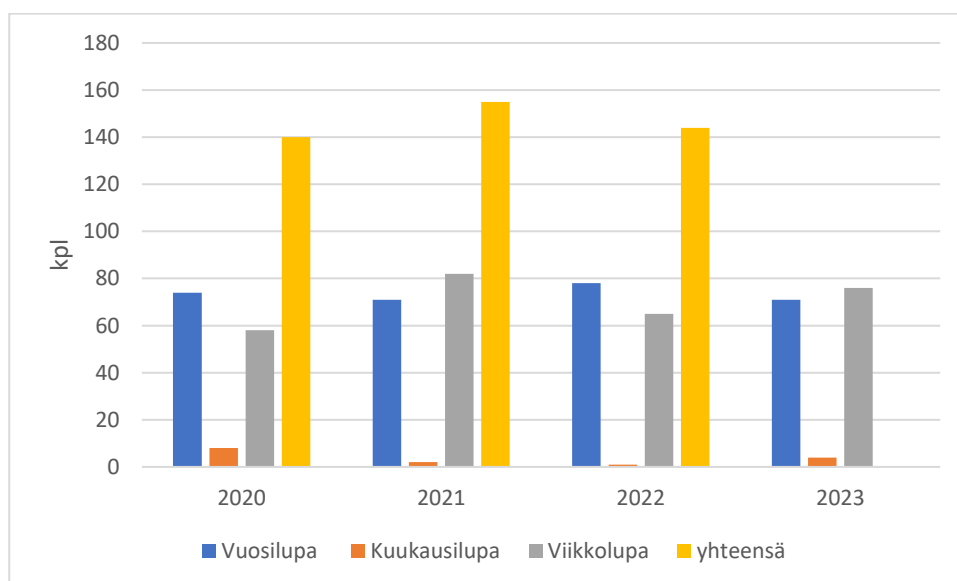
Aineisto- ja menetelmät

Suonteen kalatalousalueen yhteisluvelupa kattaa pääosan kalatalousalueesta (liite 1).

Suonteen kalatalousalueen viehelupia on myyty vuosina 2020-2023 www.ostaluvat.fi lupapalvelussa sekä käteismyyntipaikoissa. Erilaisia yhteislupia on ostettu vuosina 2020-2023 yhteensä 140- 155 kpl, joista vuosilupia on ollut 71-78 kpl, kuukausilupia 1-8 kpl ja viikkolupia 58-82 kpl. (Kuva 1)

Suonteen yhteislupatiedustelu on lähetetty vuosittain 106-117 lupia lunastaneelle henkilölle sähköisesti tai kirjeellä ja vastausprosentti on vaihdellut 45-59 % välillä. (Taulukko 1)

Vastaamattomien osuus kokonaissaaliissa suhteessa myytyihin vuosi-, kuukausi- ja viikkolupiin on imputoitu samansuuruiseksi kuin vastanneiden kalastus ko. luparyhmissä. Mikäli viikkolupia lunastaneilta ei saatu yhtään vastausta on heidän osaltaan yksittäisen kalastajan kalastuksen ja saaliin oletettu vastaavan kymmentä ja kuukausiluvalla kahtakymmentä prosenttia vuosiluvalla kalastaneen keskimääräisestä kalastuksesta ja saaliista. Puutteelliset vastaukset (lajikohtainen kpl / kg määrä puuttunut) on täydennetty saaliskalojen keskipainon perusteella. Kysymyspatteria on voitu muuttaa vuosittain tietotarpeiden mukaan.

Kuva 1. suonteen kalatalousalueen yhteislupa-alueelle myytyjen lupien määrä (kpl) 2020-2023.

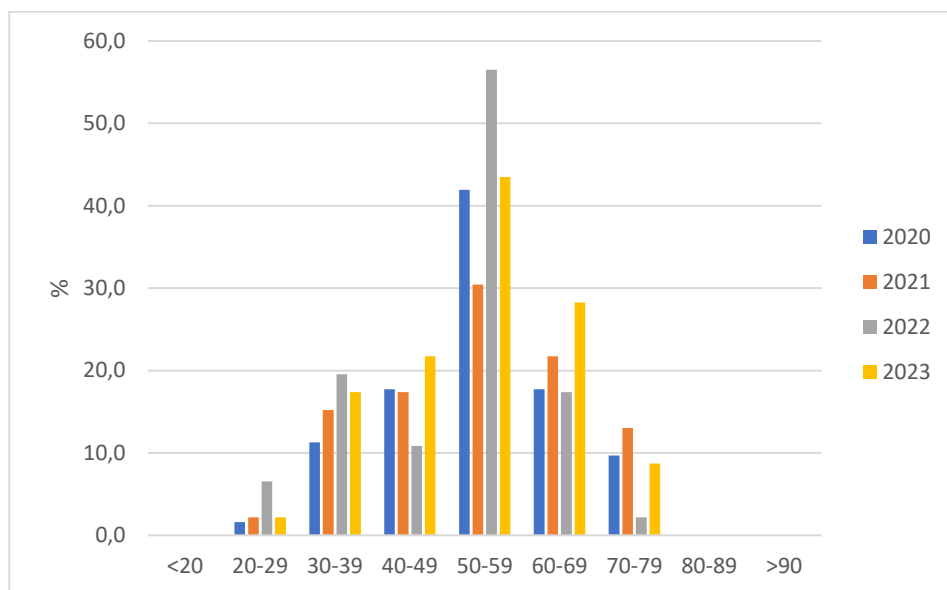
Taulukko 1. Tiedustelun tunnuslukuja Suonteen yhteislupatiedustelu 2020-2023.

	2020	2021	2022	2023
Tiedusteluita lähetetty, kpl	106	117	117	110
Luvan ostaneita, kpl	120	128	118	116
Vastauksia, kpl	62	62	53	58
Vastausprosentti, %	58,5	53,0	45,3	52,7
Vastanneiden osuus ostajista, %	106	117	117	110

Tulokset

Vastaajien ikä

Tiedustelussa on selvitetty vastaajien ikää ja vuosien 2020-2023 välillä vastaajien keski-ikä on melko vakaasti 53-54 vuoden välillä. Kuvasta 2 voidaan tarkastella vastaajien ikäjakaumaa mutta selkeää muutostrendiä ei ole havaittavissa. Jakauma ei välttämättä vastaa todellista luvanostajien ikäjakaumaa, koska oletettavasti nuoremmat käyttävät aktiivisemmin sähköpostia ja vastaavat todennäköisemmin tiedusteluun.

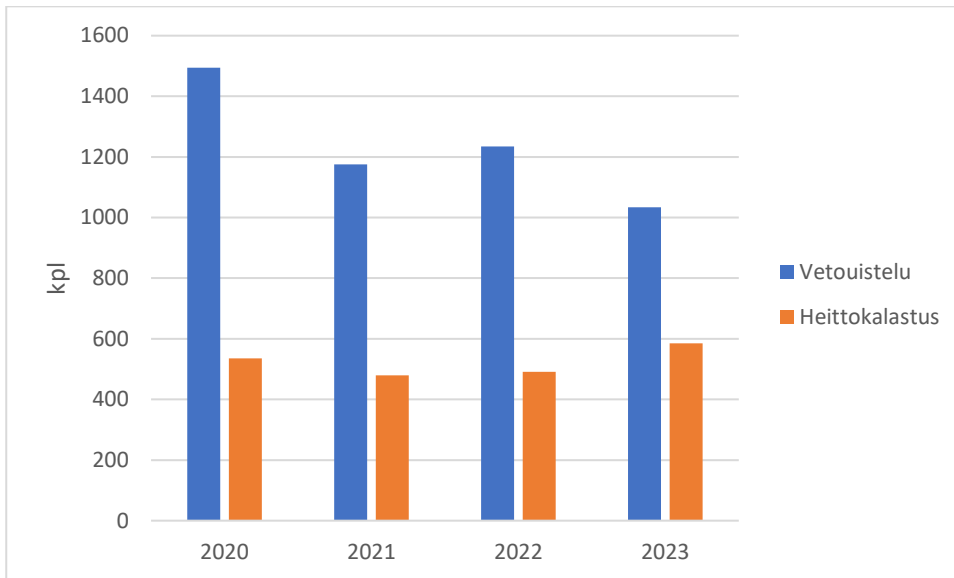

Kuva 2. suonteen yhteislupatiedustelun vastaajien ikäjakauma.2020-2023. 2020 n=62, 2021 n=46, 2022 n=52, 2023 n=56.

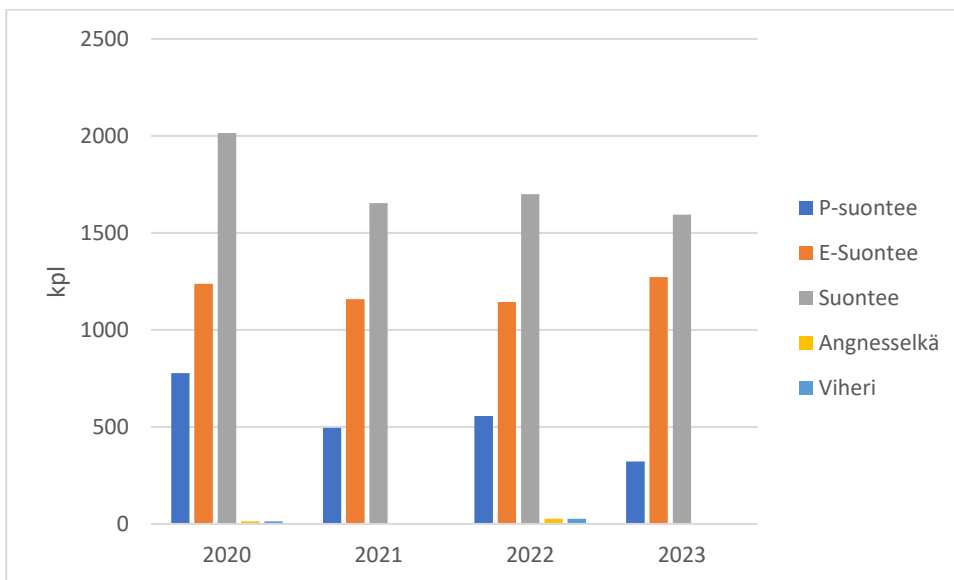
Pyyntiponnistus

Suonteen yhteislupien pyyntiponnistus on ollut vuosina 2020-2023 yhteensä 1618-2029 kalastuspäivää. Vetouistelu on ollut 1033-1494 kalastuspäivällä suositumpi kalastusmuoto ja Etelä-Suontee suosituin kalastusalue. Uistelureissun pituus on vaihdellut vuosittain keskimäärin 5-5,2 h välillä ja vapamäärän keskiarvo on vaihdellut 4,9-5,1 välillä. Heittokalastusreissun pituus oli keskimäärin 3-4,1 h. Yhteisluvilla tapahtuva kalastus on ollut varsin vähäistä Angesselällä ja Viherillä (Kuva 3-4).

Vetouistelua harrastetaan usein useammalla vavalla ja vieheellä kuin heittokalastusta ja tämä selittää vetouistelun korostumisen heittokalastukseen verrattuna yhteisluvilla tapahtuvassa kalastuksessa alueilla, joilla myös pelkällä kalastonhoitomaksulla saa kalastaa yhdellä vavalla ja vieheellä.

Kuva 3. Kalastuspäivien määrä kalastusmuodoittain Suonteen yhteislupa-alueella 2020-2023.

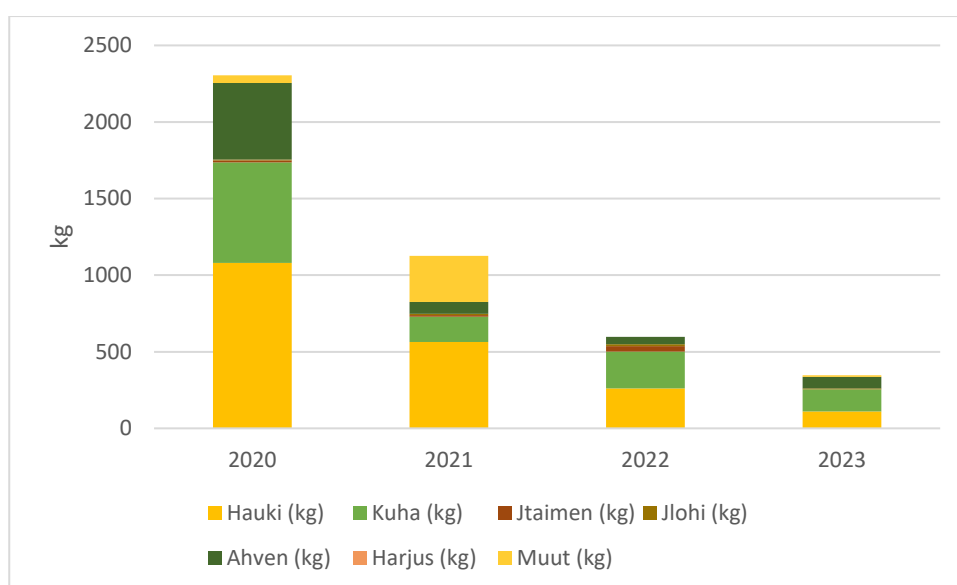

Kuva 4. Kalastuspäivien määrä alueittain Suonteen yhteislupa-alueella 2020-2023

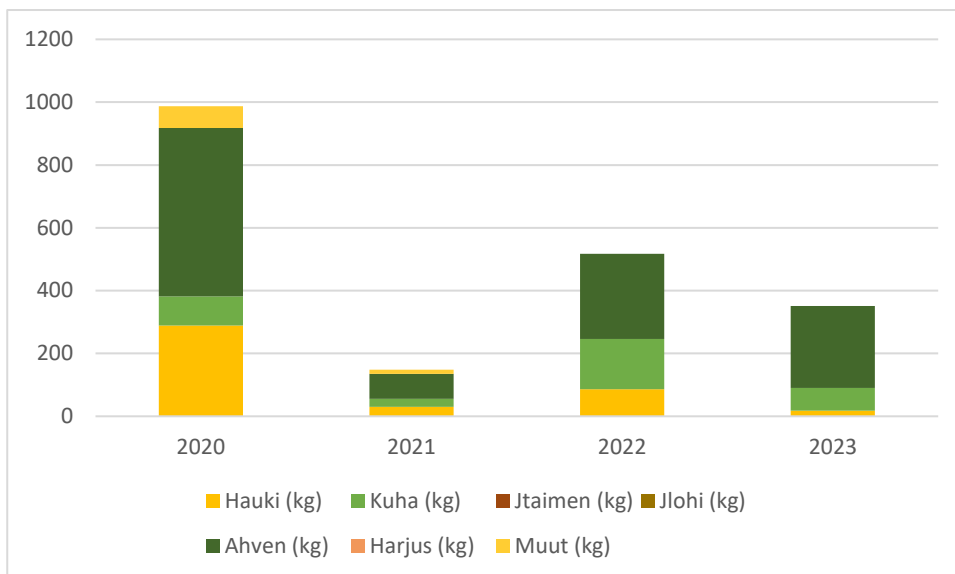
Saalis

Suonteen yhteislupa-alueen kokonaissaalis on vaihdellut 2564,3-4892,9 kg välillä, josta uistelun saalis on ollut n. 70-74 %. Tärkeimmät saalislajit ovat olleet hauki, ahven, kuha ja taimen. Hauen osuus on ollut n. 28-43 %, ahvenen 16-29 %, kuhan 11-18 % ja taimenen 6-29 %. Erityisesti taimenen osuus saaliissa on noussut ja hauen ja kuhan osuus laskenut vuosina 2020-2023. Vuosittaiset kalastussaaliit on esitetty järviakohtaisesti kalastusmuodoittain kuvissa 5-12. Pohjois-Suonteen ja Etelä-Suonteen saaliit on esitelty eriteltynä.

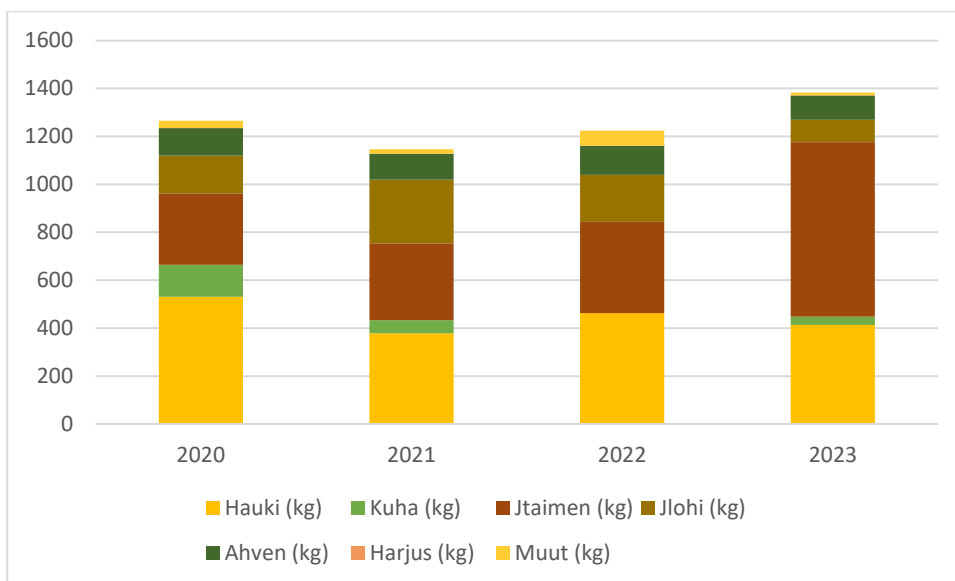
Saalismääriä ja niiden muutoksia arvioitaessa on otettava huomioon, että vähemmän suosituilla järvillä (esim. Viheri ja Angesselkä) muutokset voivat johtua vähäisistä järviakohtaisista vastauksista ja vastaajien kalastuksessa tapahtuneista muutoksista.

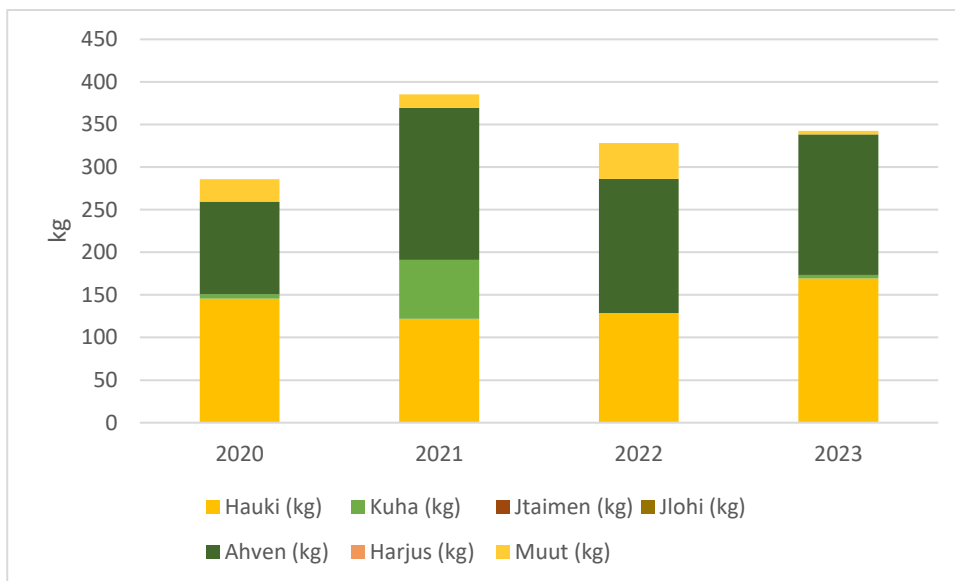
Kuva 5. Suonteen yhteislupa-alueen uistelun otettu kokonaissaalis Pohjois-Suonteella (kg) 2020-2023.

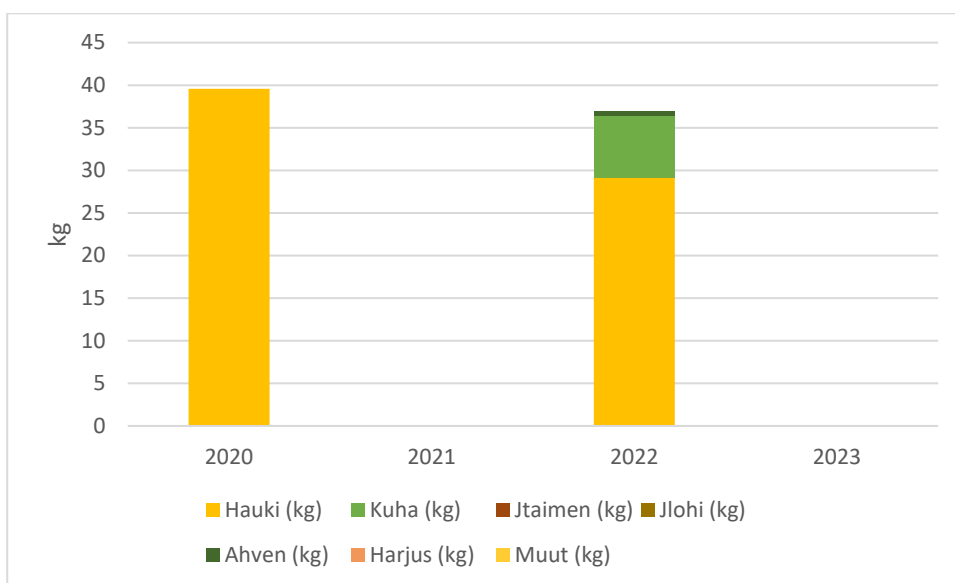
Kuva 6. Suonteen yhteislupa-alueen heittokalastuksen otettu kokonaissaalis Pohjois-Suonteella (kg) 2020-2023.

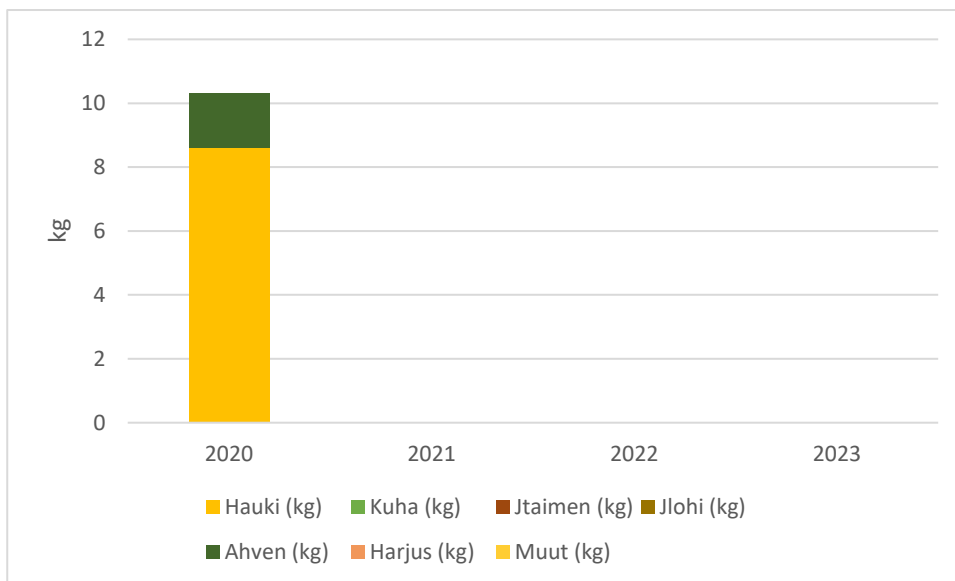
Kuva 7. Suonteen yhteislupa-alueen uistelun otettu kokonaissaalis Etelä-Suonteella (kg) 2020-2023.

Kuva 8. Suonteen yhteislupa-alueen heittokalastuksen otettu kokonaissaalis Etelä-Suonteella (kg) 2020-2023.

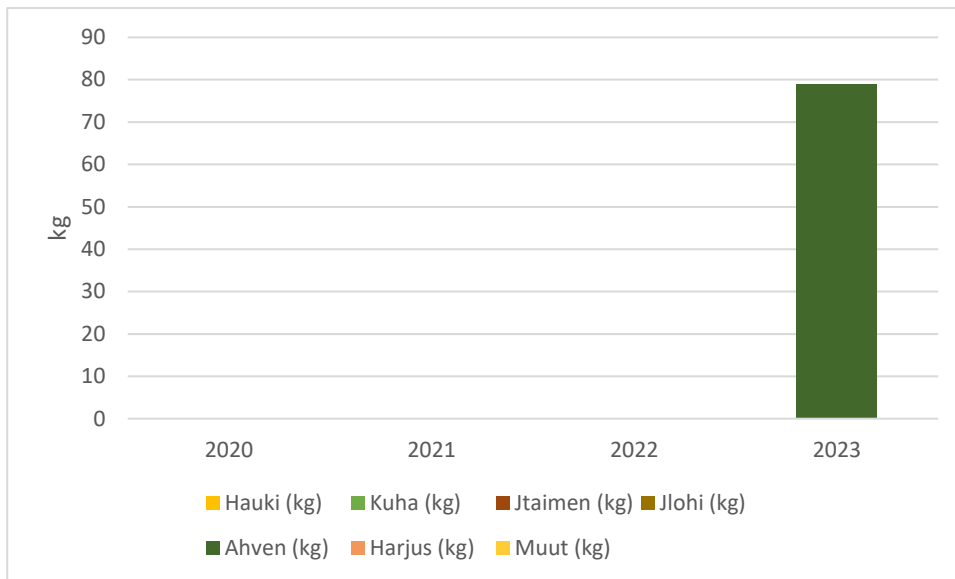
Kuva 9. Suonteen yhteislupa-alueen uistelu otettu kokonaissaalis Angesselällä (kg) 2020-2023.

Kuva 10. Suonteen yhteislupa-alueen heittokalastuksen otettu kokonaissaalis Angesselällä (kg) 2020-2023.

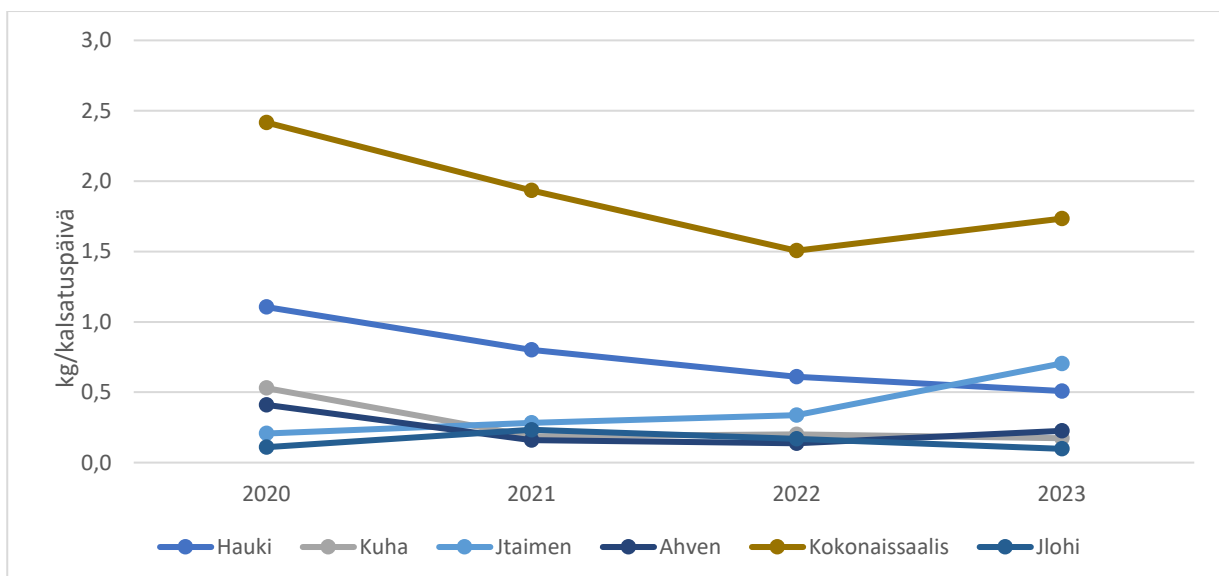

Kuva 11. Suonteen yhteislupa-alueen uistelu otettu kokonaissaalis Viherillä (kg) 2020-2023.

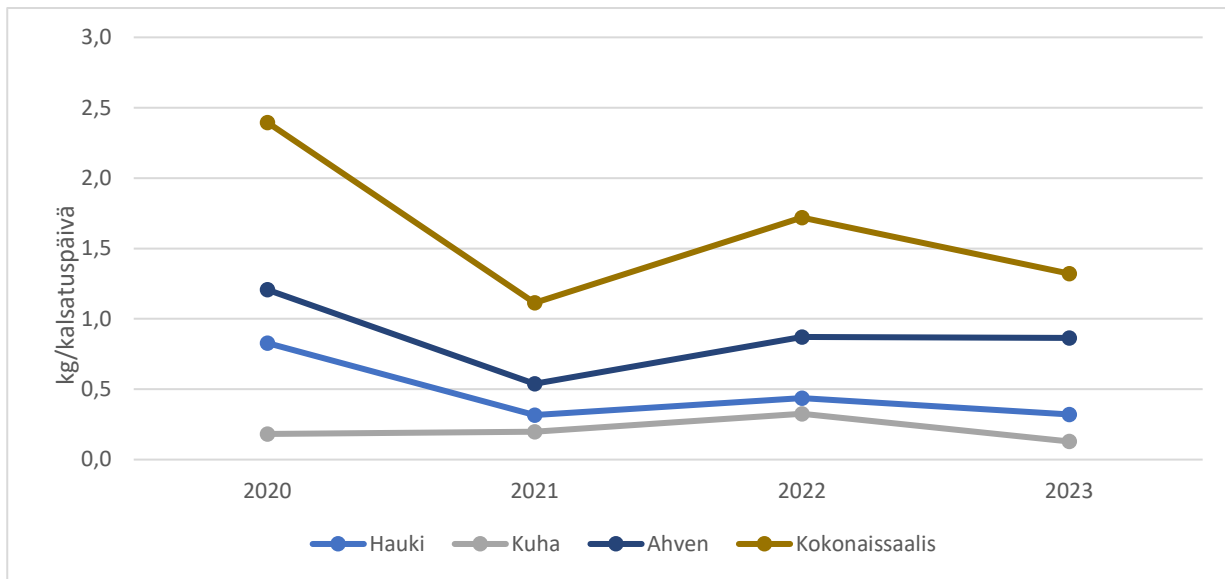

Kuva 12. Suonteen yhteislupa-alueen heittokalastuksen otettu kokonaissaalis Viherillä (kg) 2020-2023.

Saaliita voidaan verrata toisiinsa myös yksikkösaaliin perusteella. Kuvissa 13-14 on esitelty Suonteen viehekalastusalueen yksikkösaaliit kalastusmuodoittain kg/kalastuspäivä. Vuosittaisissa yksikkösaaliissa on vaihtelua. Uistelun yksikkösaalis on laskenut vuodesta 2020-2022 mutta kääntynyt nousuun vuonna 2023. Uistelun yksikkösaaliin kasvu näyttäisi johtuvan taimenen yksikkösaaliin noususta 2023. Heittokalastuksen yksikkösaaliissa on vuosien välistä vaihtelua, eikä selvää laskevaa tai nousevaa trendiä ole havaittavissa.

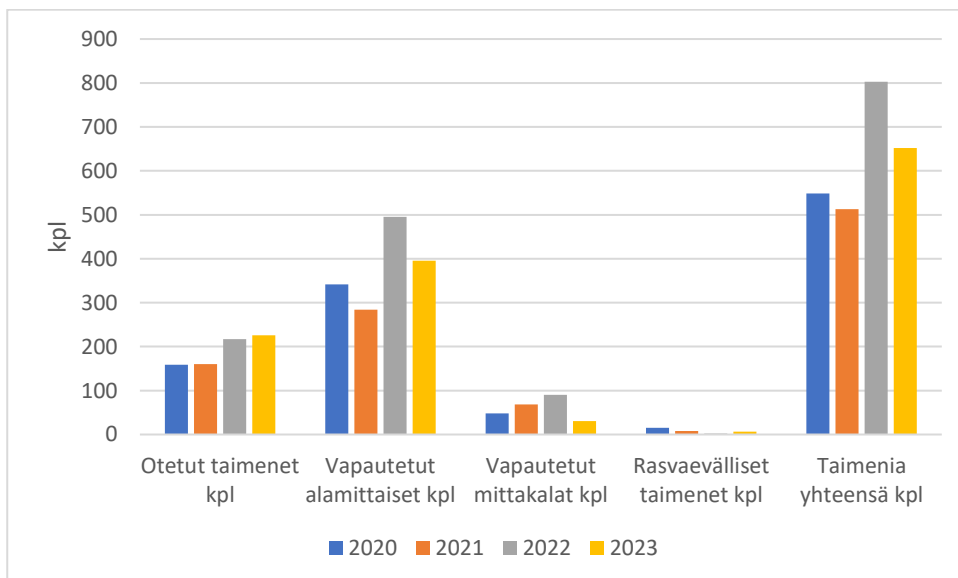

Kuva 13 Suonteen yhteislupa-alueen uistelun yksikkösaalis (kg/kalastuspäivä) vuosina 2020-2023.

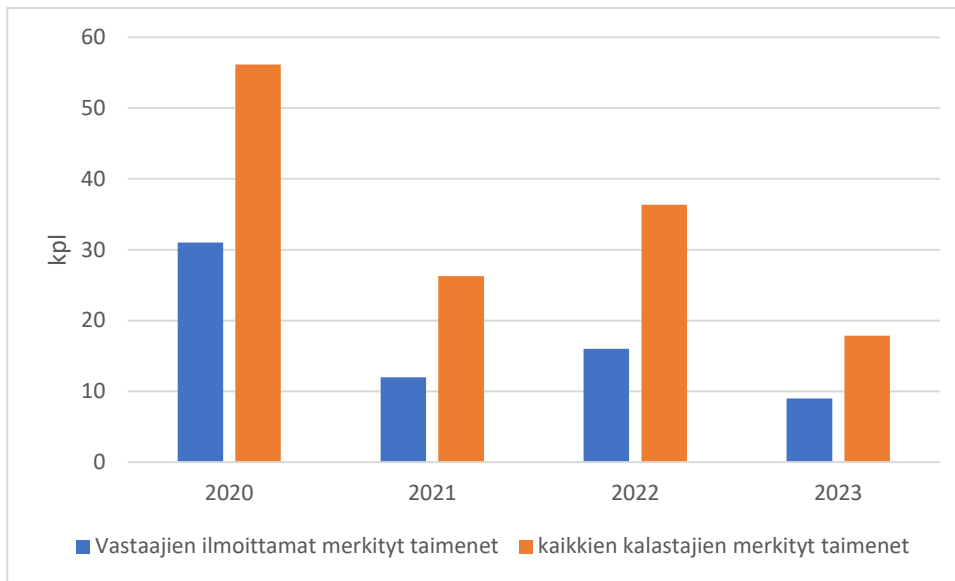

Kuva 14. Suonteen yhteislupa-alueen heittokalastuksen yksikkösaalis (kg/kalastuspäivä) vuosina 2020-2023.

Tiedustelussa on selvitetty myös rasvaevällisten luonnon taimenten, merkittyjen ja mitallisten kalojen osuutta saaliissa. Taimenia on saatu saaliiksi Suonteelta vuosina 2020-2023 vuosittain 512-803 kpl, joista n 38-45% on ollut mitallisia kaloja ja 0,3-2,8 % kpl on ollut rasvaevällisiä luonnonkaloja. Kalastajat ovat vapauttaneet vuosittain 284-495 kpl alamittaisia taimenia ja 30-90 kpl mitallisia taimenia. Rasvaevättömän taimenen alamitta on ollut 55 cm vuodesta 2022 alkaen. (Kuva 15). Merkittyjä taimenia on saatu vuosittain 18-56 kpl. (Kuva 16.)

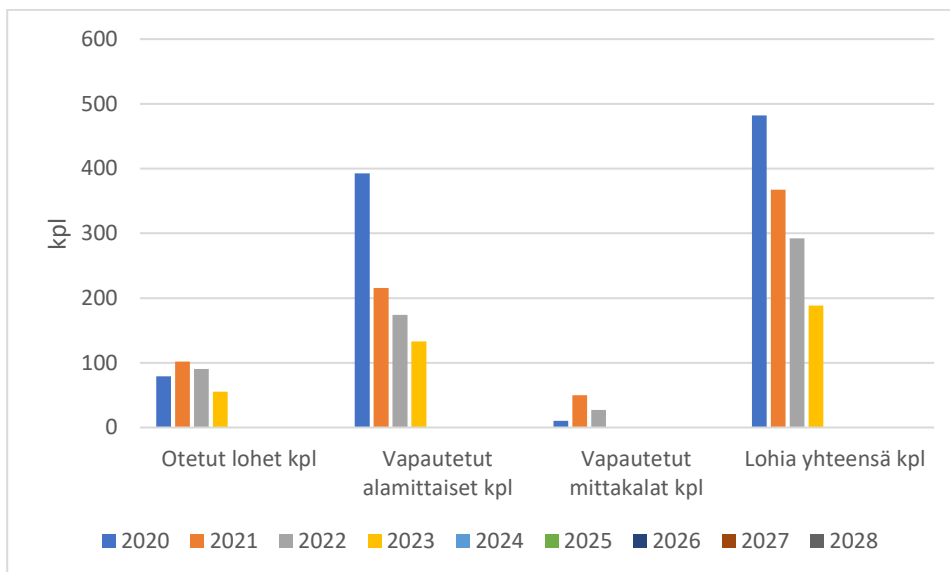

Kuva 15. Suonteen yhteislupa-alueen saaliiksi otettujen, vapautettujen ja rasvaevällisten taimenien määrä (kpl) Suonteella vuosina 2020-2023. Järvitaimenen alamitta on ollut vuodesta 2022 55 cm.

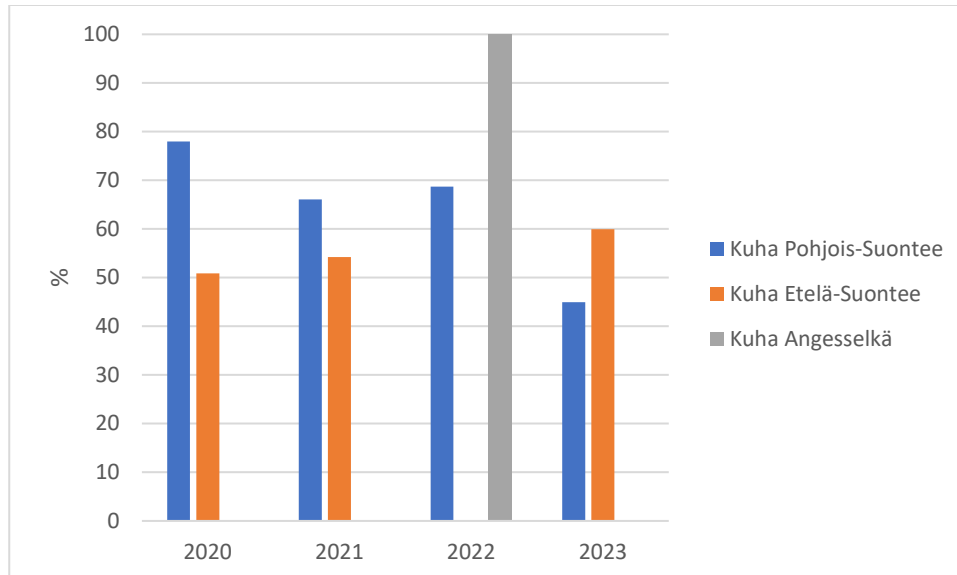
Kuva 16. Suonteella saaliiksi saatujen merkittyjen (ankkurimerkki) taimenien määrä (kpl) 2020-2023. Kaikkien kalastajien ilmoittamaan määrään on huomioitu myös vastaamattomien

Järvilohien saalismäärä on laskenut vuosina 2020-2023 vuotuisista järvilohi istutuksista huolimatta. (kuva 17).

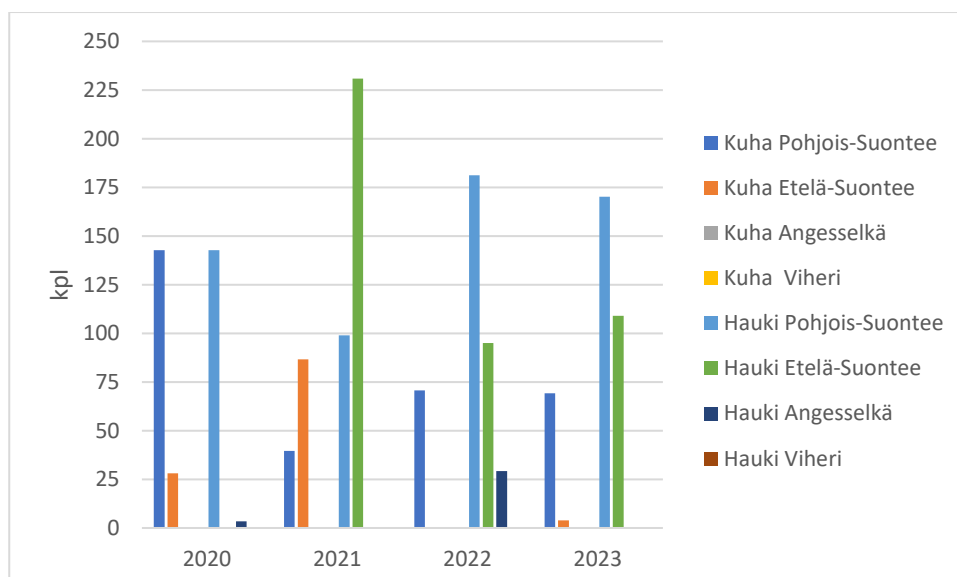

Kuva 17. Suonteen yhteislupa-alueen saaliiksi otettujen ja vapautettujen järvilohien määrä (kpl) Suonteella vuosina 2020-2023. Järvilohen alamitta on 60 cm.

Mitallisten kuhien osuus saaliissa on pysynyt Suonteella varsin korkeana 45-78 % välillä vaikka mittakuhien osuus on ollut laskussa Pohjois-Suonteen puolella ja hienoisessa nousussa Etelä-Suonteen puolella (kuva 18). Tämä voi johtua kalastuksen kohteeksi rekrytoituvien vuosiluokkien suuruuden vaihtelusta. Alamittaisten kalojen lisäksi kalastajat vapauttavat myös mitallisia kaloja (kuva 19).

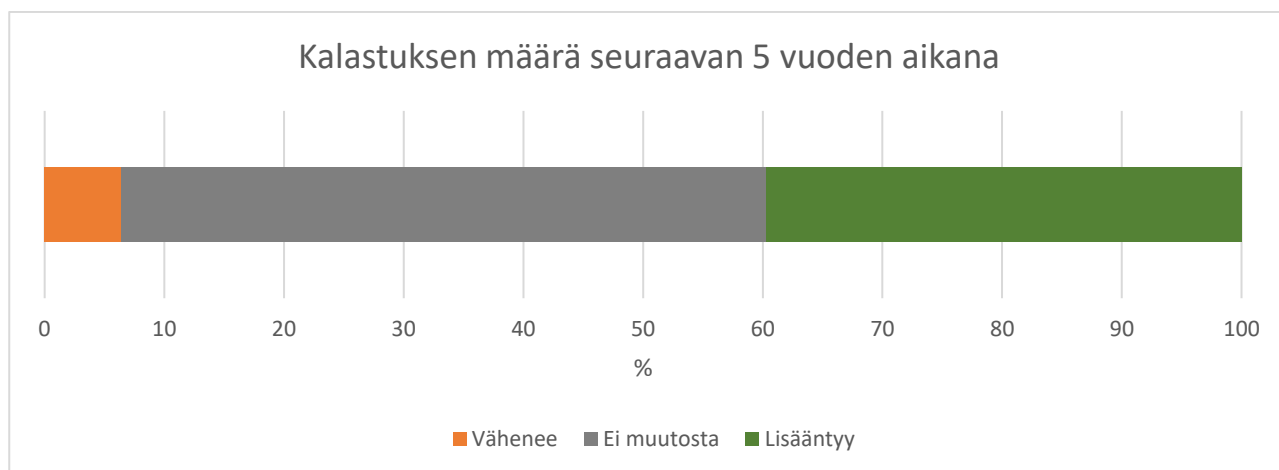
Kuva 18. Mittakuhien osuus (%) saaliissa Suonteen yhteislupa-alueella 2020-2023. Kuhan alamitta on ollut vuosina 2020-2021 42 cm ja vuodesta 2022 45 cm. Angesselällä on saatu tarvittavia saalistietoja vain vuodelta 2022.

Kuva 19. Vapautettujen mittakuhien ja >60 cm haukien määrä (kpl) Suonteen yhteislupa-alueella 2020-2023. Kuhan alamitta on ollut vuonna 2020-2021 42 cm ja vuodesta 2022- 45 cm.

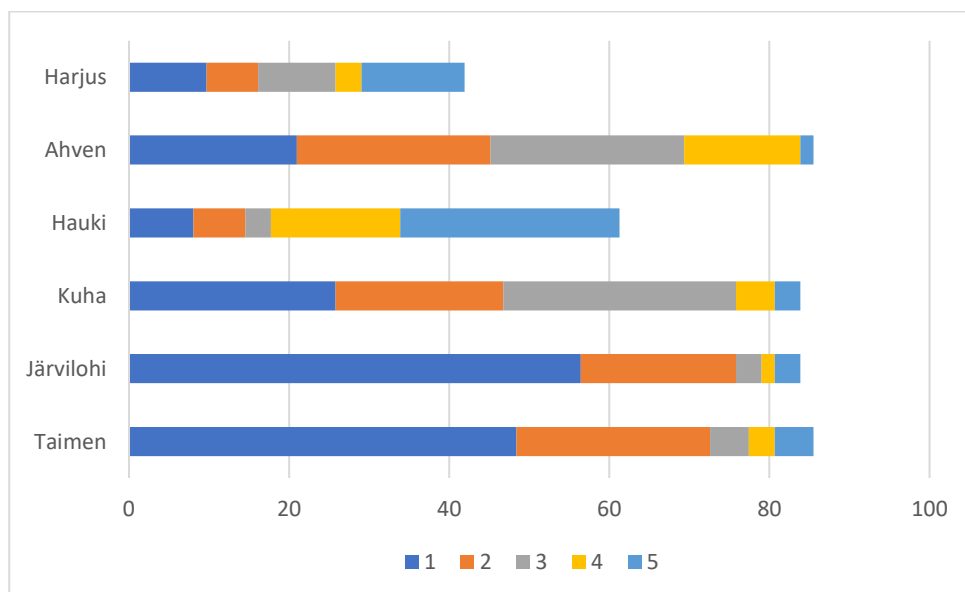
Kalastuksen kehitys ja tavoiteltu saalis

Vuoden 2020 tiedustelussa kalastajilta kysyttiin, miten he arvioivat oman kalastuksensa määrän kehittyvän seuraavan 5 vuoden aikana ja mitä kaloja he tavoittelevat saaliiksi. (Kuva 20). Suurin osa vastaajista arvioi kalastuksen pysyvän ennallaan, mutta kalastustaan todennäköisesti lisäävien määrä oli selvästi suurempi, kuin kalastustaan vähentävien. Tämä viittaa siihen, että kalastuspaine voi tulevina vuosina kasvaa, mutta kertoo kalastuspaineen kehityksestä vain osan, sillä toinen merkittävä muuttuja on kalastajien määrä.

Kuva 20. Kalastajien arvio oman kalastuksensa määrän kehityksestä seuraavan 5 vuoden aikana vuoden 2020 tiedustelussa, n=62.

Suonteella tavoitelluimpia saaliskaloja ovat lähes tasavertaisina taimen ja järvilohi sekä seuraavana omana parinaan kuha ja ahven (kuva 21.)

Kuva 21. Mitä kaloja Suonteelta halutaan saaliiksi. Tavoitelluin kala=1 jne., n=62.

The map displays the Joutsa region in Finland, centered around the town of Joutsa. Major roads are shown in red, with route numbers 610, 431, 4, and 426. The area is characterized by numerous lakes, including Suontee, Haukosekä, and several smaller ones like Pajulampi and Kälä. Surrounding municipalities such as Pajumäki, Kälä, Pärnämäki, and various lakes are labeled. A scale bar at the bottom indicates distances from 0 to 10 km. A north arrow is located in the upper left corner. Icons for restaurants and other facilities are scattered across the map, with specific labels for Grilli-kahvio Tikander oy and Maarit Honkanen.